

۲۰۰
هزار میلیارد تومان

نیمی از مالیات ارزش افزوده سهم نهادهای خدماتی مثل شهرداری هاست. در سال ۱۳۹۹ شهرداری های کشور، از این محل، فقط ۲۰ هزار میلیارد تومان درآمد مالیاتی دریافت کردند، اما امسال این رقم به ۲۰۰ هزار میلیارد تومان رسیده؛ یعنی ۱۰ برابر شده است. به این معنا توان خدمات‌رسانی در شهرداری‌ها هم ۱۰ برابر شده است.

سیداحسان خاندوزی

وزیر امور اقتصادی و دارایی در گفت‌وگو با همشهری:

موتور اقتصاد را روشن کرده‌ایم

اقتصاد ایران در سال ۱۴۰۲، ۲ چهره متفاوت را به نمایش گذاشت؛ از یک سو تورم نقطه به نقطه ۵۵درصدی در فروردین‌ماه را شاهد بودیم و از سوی دیگر تورم نقطه به نقطه ۳۵درصدی در زمستان را. هم‌زمان در حالی‌که ارقام رشد همچنان بالاست، سیداحسان خاندوزی، وزیر اقتصاد دولت سیزدهم می‌گوید: در ۲سال گذشته، هم‌نرخ رشد ۴درصدی اقتصاد تثبیت شده و هم کشور از چاله رکودی دهه ۹۰کاملاً خارج شده است. او در عین حال تأکید می‌کند: نرخ تورم ۳۵درصدی، حد مطلوبی برای ستاد اقتصادی دولت نیست و تورم باید سال آینده بیش از این کاهش پیدا کند. خاندوزی در گفت‌وگو با همشهری، عملکرد اقتصاد ایران در سال ۱۴۰۲و همچنین چشم‌انداز آن در سال ۱۴۰۳را روایت می‌کند.

سروش خسروی

دبیر شمیمه اقتصاد

روند طی‌شده اقتصاد ایران در سال ۱۴۰۲ چگونه ارزیابی می‌کنید و پیش‌بینی شما از روند اقتصاد در سال ۱۴۰۳ چیست؟

اگر بخواهیم پایان سال ۱۴۰۲ را به‌عنوان پایان مقطع ۳۰ماه عملکرد دولت سیزدهم در نظر بگیریم و کارنامه این ۳سال ونیم را خیلی سریع بازخوانی کنیم، به‌نظر من نمی‌شود نسبت به نقطه عزیمت اقتصاد در ماه‌های ابتدایی دولت سیزدهم بی‌توجه بود. دولت سیزدهم دقیقاً در سال پایانی دهه ۹۰مسنوئیت را بر عهده گرفت. طبق اعلان نهادهای بین‌المللی، از جمله گزاری که بانک جهانی در نوامبر ۲۰۲۳منتشر کرد، ده ۲۰۱۰تا ۲۰۲۰دهه‌ای دست رفته اقتصاد ایران لقب گرفته است.

همچنین جمع‌بندی مقامات و سیاستگذاران داخلی و در رأس آنها رهبر معظم انقلاب، نسبت به دهه ۹۰این بوده که در این دهه، به یک معنا بسیاری از امور اقتصادی، تعطیل بوده و بسیاری از فرصت‌ها از دست رفته است.

پدیده غالب بر اقتصاد ایران در آن مقطع چه بود؟

نزد بسیاری از صاحب‌نظران، اجماع ناوشت‌های وجود دارد مبنی بر اینکه غیر از ۲سال‌میانی دهه ۹۰که به جهت گشایش‌های نفتی و ارزی ناشی از برجام، اقتصاد ایران رشد خوبی را تجربه کرد و تورم هم پایین آمد، در بقیه سال‌های دهه ۹۰، اقتصاد ایران شرایط رکود تورمی پایداری را پشت سر گذاشت.

از نظر شما این دوره رکود تورمی طولانی چه اثری بر اقتصاد ایران داشت؟ طولانی شدن این روند موجب شد اقتصاد ایران به سمت کنگنی شدن حرکت کند.

معنا و مفهوم کنگنی شدن اقتصاد در پایان دهه ۹۰ چیست؟

به این معنا که در سال‌های پایانی دهه ۹۰، نه‌تنها رونق و رشدی ایجاد نمی‌شد، بلکه سرعت افزایش اشتغال و تولید بسیار ناچیز بود. همچنین چشم‌انداز بلندمدت و سرمایه‌گذاری‌های اقتصادی ایران در داخل و تعاملات و تجارت اقتصادی ما در خارج هم کاملاًحالت فرساینده پیدا کرده بود و البته پندمی کرونا هم به تشدید این اتفاق در اقتصاد ایران دامن زد.

یعنی مهم‌ترین مشکل از نظر شما، در آغاز به‌کار دولت سیزدهم، پدیده رکود تورمی بود؟

بله، روند مستهلک شدن بنیه تولیدی اقتصاد ایران، هم‌زمان با ظهور یک روند تورمی پایداری، در سال‌های پایانی دهه ۹۰، مهم‌ترین واقعیتی بود که باید در دولت سیزدهم در شِرع بود. جدید برای آن چاره می‌اندیشید؛ بنابراین کلان‌پروژه اقتصاد دولت، باید عبور از این مختصات و رکود تورمی دهه ۹۰تعریف می‌شد؛ به همین جهت بود که مجموعه سیاست‌هایی با هدف تحرک بخشیدن به اقتصاد طراحی شد.

سیاست‌هایی که طراحی شد، چه مختصاتی داشت؟

آن سیاست‌ها ناظر بر اینن بود که نه‌تنها رشد اقتصادی باز گردد و به روند بلندمدت خودش در اقتصاد ایران برسد، بلکه موتورهای تولید، موتور رشد سرمایه‌گذاری‌های داخلی و خارجی و رشد بهره‌وری و در اقتصاد ایران روشن کند.

این سیاست‌ها در ۳۰ماه گذشته اثر بخش بوده‌است؟ طبق آمار، در سال‌های ۱۴۰۱و ۱۴۰۲، اقتصاد ایران مجموعاً یک نرخ رشد حاقفل ۴درصدی را تجربه کرد. به‌واقع سال ۱۴۰۲، سومین سال است که اقتصاد با نرخ رشد ۴درصدی به پیش‌رفت و به یک نوع ثبات در رشد و خروج از رکود مسلط بر دهه ۹۰دست یافته‌است.

درحالی‌که در دهه ۱۴۰۲پدیده نرخ رشد منفی در حوزه سرمایه‌گذاری مواجه بودیم، در ۳سال اخیر هر سال شاخص نرخ رشد سرمایه‌گذاری در حال مثبت شدن است؛ به‌طوری‌که در سال ۱۴۰۲به رکوردی کم‌سابقه در این حوزه جذب سرمایه‌گذاری خارجی دست یافتیم. در این سال رقم سرمایه‌گذاری جذب شده در اقتصاد ایران به ۵میلیارد دلار رسید. علاوه بر این، طبق آمار سازمان اداری و استخدامی، عملکرد بهره‌وری عوامل تولید هم رشد محسوس و چشمگیری را نشان می‌دهد.

این داده‌های کلیدی چه واقعیتی است؟

گویای این است که در ۲سال بعد از کرونا، هم نرخ رشد ۴درصدی اقصاد تثبیت شده و هم کشور از آن چاله رکودی دهه ۹۰کاملاًخارج شده‌است.

چشم‌انداز اقتصاد را در سال ۱۴۰۳ چگونه می‌بینید؟

در سال ۱۴۰۳ این روند سرمایه‌گذاری و اینن افزایش بهره‌وری‌ها و تداوم مسیر رونق اقتصادی، ثبت‌اعداد عملکردی بهتر، اصلاح‌دور از دسترس نیست.

آیا آمار می‌تواند رکود را در یک لحظه نشان دهد؟

رشدی که در بخش واقعی اقتصاد ایران رخ داد، موجب شد در سال ۱۴۰۱بالاترین میزان صادرات غیرنفتی تاریخ ایران به ثبت برسد. امسال هم به لحاظ وزنی ۱۱درصد بیش از سال ۱۴۰۱، صادرات انجام دادیم، اما چون قیمت خیلی از محصولات پتروشیمی وفولادی در بازارهای بین‌المللی کاهش پیدا کرد، به به لحاظ ارزشی نتوانستیم رکورد ۱۴۰۱را بشکنیم.

علاوه بر حوزه تجارت خارجی، اثر خروج اقتصاد از رکود را در کدام یک از بخش‌های داخلی اقتصاد می‌توان دید؟

رکود اقتصاد ایران در دهه ۹۰، بر زندگی مردم اثری ملموس داشت و نرخ بیکاری را افزایش داد اما در ۳۰ماه گذشته خروج اقتصاد از رکود افزایش میزان جمعیت شاغلان کشور را به همراه داشت.

البته برخی معتقدند رشد جمعیت شاغلان و کاهش بیکاری، ناشی از پایان کرونا بوده‌است. پاسخ شما چیست؟

کاهش نرخ بیکاری در سال ۱۴۰۰طبیعتاًناشی از پایان شرایط کرونایی بود، اما پس از آن خروج اقتصاد از رکود بود که رشد اشتغال و کاهش نرخ بیکاری را به همراه داشت؛ چنان‌که شاهد بودیم در کل فصول سال ۱۴۰۱و همچنین ۳فصل اول سال ۱۴۰۲، طبق گزارش مرکز آمار ایران، روند کاهش نرخ بیکاری تا سطح عدد ۱۶٫۷دانه‌م پیدا کرده است. طبق آمار ما از الان فقط در ۷استان کشور بیکاری دورقمی، یعنی بالای ۱۰درصد داریم. در حال حاضر نرخ بیکاری در اکثر استان‌های کشور تقریبی و در خیلی از استان‌ها در محدوده ۷لرصد است. این آمار نشان دهنده ایجاد اشتغال و تحرک در بازار کار است و نشان می‌دهد دولت در خروج اقتصاد از رکود موفق بوده است.

آیا به جز آمار نرخ بیکاری، شواهد آماری دیگری که موبداعای خروج اقتصاد از رکود باشد، در دست دارید؟ به‌عنوان مثال طبق اطلاعات موجود در گاه‌ملی مجوزها، در این دوره بیش از یک میلیون نفر بدون کاذب‌سازی و موانعی نظیر آن، نتوانسته‌اند پروانه یا مجوز کسب‌وکار دریافت کنند. عدد تسهیلات با نرخ ترجیحی پیدا کرده است. ۱۸پودجه بیش از ۲۰برابر شده که عمدتاًصرف همین اشتغال‌های کوچک و متوسط شده است. حرکت سایر متغیرها هم نشان‌دهنده این است که اقتصاد ایران از رکود خارج شده‌است.

اقتصاد ایران از رکود تورمی پایدار در دهه ۹۰و همچنین خروج اقتصاد از مهلکه رکود اشاره کردید، اما آنچه برای خانوارها ملموس تر است، روند نرخ تورم است. برای حل این مشکل چه می‌شود کرد؟

دولت از ابتدای شروع به کار خود به کاهش تورم نقطه به نقطه کشور توجه ویژه‌ای داشته است؛ چنان‌که نرخ تورم نقطه به نقطه مصرف‌کننده، با سرعت بالا، تا پایان اسفند ۱۴۰۰، به‌شدت کاهش یافت، اما در ابتدای سال ۱۴۰۱به جهت برخی اتفاقاتی که در عرصه بین‌الملل، بعد از جنگ اوکراین، رخ داد و همچنین اصلاح نرخ ارز ۴۲۰۰تومانی در سال ۱۴۰۱دوباره بازگشت روند تورمی را شاهد بودیم.

این افزایش البته در نیمه اول ۱۴۰۱پدیده‌ای فراگیر در سطح جهان بود؛ یعنی کشورهایی که‌دهه‌هاهم تورم‌های بسیار کمی داشتند در آن برهه از زمان، یعنی تا پایان سال ۲۰۲۲میلادی، نرخ‌های تورم خیلی بالایی را تجربه کردند. البته این مسئله در نیمه دوم و مخصوصاًدر زمستان سال ۱۴۰۱صورت دیگری گرفت؛ یعنی ما علاوه بر این موج جهانی، به‌خاطر هجمه به بازار ارز، ناشی از ناآرامی در کشور با روند تازه‌ای مواجه شدیم. هجوم به بازار ارز موجب شد که در زمستان سال ۱۴۰۱نرخ تورم از ناحیه جهش نرخ ارز افزایش پیدا کند؛ به‌نحوی که فروردین‌ماه ۱۴۰۲یکی از بالاترین نقاط تورم نقطه به نقطه مصرف‌کننده را در اقتصاد ایران شاهد بودیم و این نرخ به ۵۵درصد رسید.

خب، با توجه به این موارد در سال ۱۴۰۲ابرای مقابله با تورم چه کردید؟

دولت در سال ۱۴۰۲برنامه ویژه‌ای را برای حل مسئله تورم تدارک دید؛ برنامه‌ای که باید نه‌تنها ترمزی برای کم کردن سرعت تورم باشد، بلکه بتواند دنده معکوس داده و تورم را به سطوح پایین‌تر بیاورد. در نتیجه مجموعه تدابیری برای

۱۸
ساله‌ها

با اجرای برنامه اعتبارسنجی، همه مردم ایران، یعنی هر کسی که بالای ۱۸سال دارد و وارد فعالیت اقتصادی شده، حتماً یک رتبه اعتباری هم خواهد داشت. طبق این رتبه، بانک‌ها به مشتریان خوش‌حساب، بدون ضامن، وثیقه و امثالهم اعتبار و وام بانکی پرداخت می‌کنند.

۵

دوشنبه ۲۸ اسفند ۱۴۰۲—شماره ۹۵۸۹

اقتصاد

به‌نظر شما، افزایش در آمد مالیاتی دولت، چه نقشی در کاهش کسری بودجه و به تبع آن کنترل تورم داشته‌است؟

افزایش در آمد مالیاتی یک جزء خیلی مهم دارد؛ دولت بخشی از مالیات دریافتی را صرف کمک و تخصیص بودجه به نهادهای خدمت‌رسان می‌کند. پس مسئله مهم برای دولت وصول عدد بیشتر مالیات نیست، بلکه بیشتر خدمت دادن از ناحیه در آمدهای مالیات است.

به‌عنوان مثال حتماًمشاهده کرده‌اید که یک‌درصد سهم بهداشت و درمان که از محل درآمد مالیات بر ارزش‌افزوده می‌پردازیم، باعث ارائه خدمات بیشتر، نسبت به سال‌های گذشته، در این بخش شده است.

از طرف دیگر نیمی از مالیات ارزش‌افزوده سهم نهادهای خدماتی مثل شهرداری‌هاست. در سال ۱۳۹۹شهرداری‌های کشور، از این محل، فقط ۲۰هزار میلیارد تومان درآمد مالیاتی دریافت کردند، اما امسال اینن رقم به ۲۰۰هزار میلیارد تومان رسیده؛ یعنی ۱۰برابر شده است. به این معنا توان خدمات‌رسانی در شهرداری‌ها هم ۱۰برابر شده‌است.

یکی از اضلاع اصلاح ساختاری اقتصاد، اصلاح نظام بانکی است؛ دولت برای سال آینده در مورد اصلاح ساختاری بانک‌ها چه برنامه‌ای دارد؟

سال آینده امیدوارم از جهت به ثمر نشستن خیلی از اصلاحات ساختاری در حوزه بانکی، سالی باشد که جامعه تأثیر این اصلاح ساختاری را به چشم خود ببیند؛ به این معنا که در سال ۱۴۰۲بانک مرکزی غیر از تعیین تکلیف ۳مؤسسه ناتراز، مهلت زمانی ۶ماهه‌ای هم برای سایر بانک‌های ناتراز با هدف ترمیم ساختاری تعیین کرد. در صورت موفق نبودن این بانک‌ها، در رفع مشکلات، تا پایان سال ۱۴۰۳انها نیز تعیین تکلیف خواهند شد.

غیر از بر خورد با ناترازها سایر اجزای اصلاح ساختار بانک چیست؟

وزارت اقتصاد پیشنهاد خوبی را برای کمک به اصلاح ساختار بانک‌ها به هیأت وزیران ارائه داد که مصوب هم شد. این مصوبه اجازه می‌دهد بانک‌ها، آن دسته از شرکت‌های زیرمجموعه‌شان را که غیر ضروری است، واگذار کنند.

آیا املاک و مستغلات بانک‌ها هم شامل این تعیین تکلیف می‌شود؟

بله به بانک‌های دولتی اعلام شده که املاک و مستغلات مازاد خود را واگذار کنند؛ در غیر این صورت دولت راساً برای تعیین تکلیف این املاک اقدام می‌کند.

یکی از بهانه‌های همیشگی، ترس مدیران از بر خوردهای نهادهای نظارتی بوده؛ برای حل این مشکل اقدامی انجام شده‌است؟

اتفاقاً مقامات و سازمان‌های نظارتی مانند سازمان بازرسی نیز برای صحه گذاشتن بر قیمت‌گذاری اینن املاک و مستغلات کمک گرفته‌ایم تا مدیران بانکی بهانه‌ای دربارۀ نحوه قیمت‌گذاری و واگذار نکردن املاک نداشته باشند.

پس دغدغه مدیران نظام بانکی مر تفع شده است؟

مدیران ارشد بانک قبلاً بهانه‌جویی‌هایی داشتند و می‌گفتند ما اگر بنگاه‌هایمان را واگذار کنیم ممکن است دستگاه‌های نظارتی، ما را مورد بازرسی و بازخواست قرار بدهند. برای رفع نگرانی‌ها با برخی از مدیران این بنگاه‌های بزرگ و بلندپنگ‌های بانکی در وزارت اقتصاد جلساتی را برگزار و آنها را آرام کردیم که شرط باقی ماندن شمار در سال ۱۴۰۳بر صندلی

کاهش بی‌انضباطی‌های پولی و بانکی، تعیین تکلیف ۳بانک از بانک‌های ناتراز، کنترل و کاهش نرخ رشد نقدینگی از حدود ۴۰درصد به ۲۵درصد در پایان سال ۱۴۰۲و همچنین انضباط بودجه‌ای و مالی در دولت رخ داد. در کنار این مسئله، گشایش‌های خارجی که از بهبود روابط ایران و عربستان شروع شد و بعد هم قطعیّت پوسستن ایران به گروه کشورهای عضو بریکس و اتفاقاتی از این دست، کمک کرد که در سال ۱۴۰۲نرخ تورم نقطه به نقطه ۵۵درصدی در فروردین به ۳۵درصد در زمستان کاهش پیدا کند؛ البته تأکید می‌کنم نرخ تورم ۳۵درصدی، حد مطلوبی برای سداد اقتصادی دولت نیست و تورم باید سال آینده بیش از این کاهش پیدا کند.

حتی در حوزه تورم هم، خانوارها عمدتاً تورم خوراکی‌ها و رشد نرخ اجاره‌ها را بیشتر از سایر مولفه‌ها احساس می‌کنند. برای تعدیل نرخ تورم در این حوزه‌ها چه برنامه‌ای دارید؟

تورم خوراکی‌ها و اجاره‌های مسکن، بر طبقات متوسط و ضعیف فشار ویژه‌ای ایجاد می‌کند بر این اساس دولت در سال ۱۴۰۲تلاش کرد نرخ مسکن کمترین میزان افزایش را داشته باشد. حرکت قطار ساخت مسکن، برغم چندین سال رکود، وضع را بهبود بخشیده است. وقتی وضع اسفند را بااردیبهشت سال ۱۴۰۱مقایسه می‌کنیم تقریباً در همه نقاط کشور یا تورم حوزه مسکن نزدیک به صفر بوده یا در برخی از نقاط حتی منفی بوده است. دومین دغدغه اصلی مردم تورم خوراکی‌هاست. در ماه‌های اخیر نرخ رشد تورم خوراکی‌ها، غیر از گوشت مهار شده، اما باز هم کافی نیست. باید قدرت خرید در اقلام سفره خانوارها را تقویت کنیم. بر همین اساس از بهمن‌ماه ۲۰۲۰هزار تومان به رقم کالابرگ، با شرایطی، اضافه شد. بواقع کار سخت ما در دولت این بود که این بالای رکود تورمی را با رف برخی از ایرادات ساختاری، از سر اقتصاد ایران دور کنیم.

در چارچوب این اصلاحات ساختاری، اصلاح نظام مالیاتی چه جایگاهی داشته‌است؟

جزء دوم اصلاح ساختاری ما کم کردن وابستگی دولت به درآمد‌های نفتی بود؛ هر چند هنوز در حوزه صادرات نفت به وضعیت قبل از تحریم‌ها نرسیده‌ایم، اما نسبت به سال آخر دولت دوازدهم، روند تولید و صادرات نفت و میعانات جهش بسیاری داشته است. با این حال باید سهم در آمدهای نفتی از کل یک بودجه کاهش پیدا می‌کرد و سهم در آمدهای پایدار بالا می‌رفت تا آسیب‌پذیری دولت کاهش یابد.

تکبه شما در اصلاح سیستم مالیاتی، بر چه چیزی استوار بوده‌است؟

دولت با تمرکز بر شناسایی مسیرهای فرا‌های مالیاتی، کسانی را که هیچ‌وقت جزو مودیان مالیاتی نبودند، شناسایی کرد. **خب، با این حساب و با انجام این اصلاحات، در حال حاضر چه تعداد مودی مالیاتی در کشور شناسایی شده‌اند؟**

در حال حاضر تعداد مودیان مالیاتی‌سی از محدوده ۴میلیون مودی به بالای ۸میلیون مودی رسیده است؛ یعنی رشدی معادل ۱۰۰درصد داشته‌ایم.

بر بخشی خصوصی اصلاحات نظام مالیاتی و افزایش در آمدهای مالیاتی ناشی از سختگیری بوده. آیا این ادعا درست است؟ به هیچ‌وجه، وزارت اقتصاد در چارچوب اصلاح ساختار نظام مالیات، به سمت استفاده از سامانه‌های الکترونیک و سیستمی شدن مسیر دریافت مالیات در حال حرکت است. بر این اساس نتوانسته‌ایم مالیات‌دهنده‌های واقعی تری را شناسایی کنیم. اتفاقاًصرا وزارت اقتصاد بر این بوده است که به جای افزایش مالیات مودیان قدیم، باید در آمدهای مالیاتی دولت از طریق شناسایی ظرفیّت‌های جدیدافزایش یابد.

اعداد وارقام در این زمینه چه روایتی دارند؟

امروز که با شما صحبت می‌کنم سهم در آمدهای مالیاتی از کل درآمد‌های دولت به بیش از ۴۰درصد افزایش پیدا کرده است. در شناسایی مودیان جدید نیز همچنان که گفتم رشد دوربرابری داشته‌ایم. امیدواریم در سال ۱۴۰۳توانیم بخشی از منابع بودجه را مبتنی بر این ظرفیّت جدید تأمین کنیم.

مدیریت این است که از بنگاهداری دست بردارد و شجاعت و جسارت داشته باشید که قانونی عمل کنید. این اتفاقات در سال ۱۴۰۳اثر و نتیجه خودش را نشان خواهد داد.

در چارچوب این اصلاح س ساختار قرار است بانک‌های خصوصی ناتراز هم در سال آینده تعیین تکلیف شوند؟

ما مدافع این هستیم که قواعد دولت در مورد بانک‌های ناتراز را یا بانک‌ها اجرا کنند و تن به قانون بدهند یا باید منتظر یک برخورد بدون اغماض و مماشات باشند.

به لحاظ قانونی دست شما برای بر خورد باز است؟

ایلاغ قانون جدید بانک مرکزی، اتفاق خوبی بود که در آخر سال ۱۴۰۲رخ داد. این قانون جدید اختیارات خوبی به‌ویژه در حوزه‌های مربوط به حل و فصل مسائل بانک‌ها ایجاد می‌کند. بانک مرکزی هم جدی است و قصد دارد از اختیارات قانونی خود استفاده کند. البته در خود قانون مهلت‌های ۳تا ۶ماهه‌ای برای بانک متخلف در نظر گرفته شده بود. پایان مهلت ۶ماهه اواخر بهپار ۱۴۰۳خواهد بود. امیدواریم که از آن به بعد، با این ساختار جدید و ابزارها و اختیارات نظارتی کاملی که در اختیار بانک مرکزی قرار می‌گیرد، شاهد اقتدار و سرعت عمل در برخورد با متخلفان باشیم.

بانکی، اصلاح نظام پرداخت تسهیلات خرد را از ۲سال پیش هدف گرفته‌اند. آیا این روند ادامه می‌یابد؟

این مسئله‌ای که شما درباره تسهیل دسترسی مردم به اعتبارات خرد و تسهیلات کوچک بانکی ذکر کردید، یک جریان مستمر و یک مطالبه جدی است که در وزارت اقتصاد به‌صورت علی‌الوام پیگیر آن هستیم؛ زیرا معتقدم اگر به‌دنبال عدالت اقتصادی هستیم باید تمام گروه‌های را که تا پیش از این به اعتبارات بانکی دسترسی نداشتند، به شبکه بانکی وصل کنیم. ایجاد دسترسی به اعتبارات بانکی برای اولویت‌هایی مانند تولیدکنندگان و صاحبان کسب‌وکارهای خرد، بنگاه‌های کوچک و متوسط و البته برای نیازهای مصرفی خانوارها، مانند تهیه چیزیه یا رف نیاز مالی برای درمان بیماری‌ها و ایجاد سهولت و رفع موانع در این مسیر، ازجمله اهداف وزارت اقتصاد است.

آیا بانک‌های نیز از این رویکرد استقبال کرده‌اند؟

بله، چون طبق آمار‌های موجود اتفاقاً در یافت‌کنندگان تسهیلات خرد زیر یک‌درصد و بلکه زیر نیم‌درصد نکل دارند. در نتیجه پرداخت تسهیلات خرد برای بانک‌ها نیز از ریسک پایین‌تری در حوزه نکل برخوردار است.

گام بعدی در حوزه تسهیل پرداخت وام‌های خرد بانکی چیست؟

تلاش کرده‌ایم نظام اعتبارسنجی را جایگزین وثیقه بردن، ملک گذاشتن، ضامن بردن و… کنیم. توفیقات خوبی نیز داشته‌ایم. در سال ۱۴۰۳با بهره‌برداری از مدل جدید اعتبارسنجی که با همراهی شرکت اعتبارسنجی ایرانیان انجام خواهد شد، مردم راحت‌تر اعتبارسنجی خواهند شد و وام دریافت می‌کنند.

یعنی قرار است چه اتفاقی بیفتد؟

با اجرای برنامه اعتبارسنجی، همه مردم ایران، یعنی هر کسی که بالای ۱۸سال دارد و وارد فعالیت اقتصادی شده، حتماً یک رتبه اعتباری هم خواهد داشت. طبق این رتبه، بانک‌ها به مشتریان خوش‌حساب، بدون ضامن، وثیقه و امثالهم اعتبار و وام بانکی پرداخت می‌کنند.

برنامه توزیع متوازن منابع بانکی، در سراسر کشور

یکی از اولویت‌های دولت این است که بتواند در سطح کشور، یعنی در مناطق و استان‌ها، اختیارات بیشتری اعطا کند و با تمرکززدایی نسبت به پایتخت و افزایش قدرت تصمیم‌گیرندگان محلی در استان‌ها و همچنین انتقال حساب شرکت‌های بزرگ به استان‌هایی که در آن فعالیت می‌کنند، توان تسهیلات‌دهی بانک‌ها را در استان‌ها بالاتر ببرد. اینها اتفاقاتی است که در این ۲سال به‌طور جدی پیگیری شده‌است. تلاش کرده‌ایم که در عمل همه جای ایران و همه مردم از همه اقشار، به‌طور یکسان از تسهیلات بانکی استفاده کنند و تصویر سفر استانی در واقعیت اقتصادی را به این ترتیب ترجمه کنیم که قشرهای مختلف و مناطق مختلف کشور حس کنند که در اقتصاد، مشارکت و نقش دارند.

مکت